

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Den, kdy člověk poprvé uviděl Zemi a Měsíc dohromady (18. 9. 1977)

AKTIVITA: ZŠ
NÁZEV: Starman

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni se vzkazem, který byl vyslán mimozemským civilizacím na plavidlu Voyager. Nejprve se sami zamýšlí nad formulací informací, které by do vesmíru vyslali oni, a nad důvodem, proč bychom se jako lidstvo měli s mimozemskou civilizací kontaktovat, poté se pokouší rozluštit samotnou pozlacenou destičku z Voyageru se základními informacemi o lidstvu a naší sluneční soustavě. Společně se vzkazem byla do vesmíru vyslána i deska plná pozdravů v různých jazycích, žáci sami přemýšlí, jak by pozdrav formulovali, zamýšlí se, proč se vzkaz nahrával v cca 55 jazycích. Promítáme si obrázky, které byly na desce také, společně s žáky diskutujeme, co jednotlivé obrázky o našem světě vypovídají a zda je výpovědní hodnota dle jejich názoru pravdivá. Kriticky hodnotí klíč a způsob výběru ve vztahu k době. Na závěr jim prezentujeme seznam písní a skladeb, které sloužily jako vzorek lidské hudební produkce. Žáci sestavují vlastní seznam, prezentují důvod výběru písní/skladby. Je důležité jim připomenout, že nejde pouze o jejich osobní vzkaz, ale o vzkaz lidstva, že informace Voyageru budou za pár milionů let možná jediné informace o lidstvu, které zůstanou.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV: český jazyk a literatura (čtenářská gramotnost), výchova k občanství, fyzika, chemie

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV: environmentální výchova, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní, k řešení problémů

CÍLE:

Žáci:

- jsou schopni vnímat svoji příslušnost k lidstvu jako celku (jinakost zde nabývá nových rozměrů),
- kriticky hodnotí výběr amerických pracovníků, již dávali dohromady informace o lidstvu,
- jsou schopni reflektovat význam vzkazu vysílaný do vesmíru.

DÉLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- pracovní list
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**

POSTUP:

- 1) Nejprve s žáky probereme téma komunikace, způsoby komunikace, proč komunikujeme. Můžeme také diskutovat o kultuře (co je hmotná, co duchovní kultura a v čem spatřují jejich význam), umění (jakou mají např. rádi hudbu a proč, co o nich jejich vkus dle jejich názoru vypovídá), bavíme se i o kulturní rozmanitosti světa. Ptáme se: Mohlo by lidstvo fungovat jako celek? V jakém případě?
- 2) Promítneme video z pořadu Slavné dny: <http://www.slavne-dny.cz/episode/513781/den-kdy-clovek-poprve-uvidel-zemi-a-mesic-dohromady-18-zari>
- 3) Žáci se rozdělí do skupin po třech a mají za úkol vymyslet obsah poselství jiným vzdáleným světům/mimozemským civilizacím, **rozdáme pracovní list 1**:
 - a) Naformulujte pozdrav. Jaký jazyk použijete?
 - b) Sepište informace, které si myslíte, že jsou o lidstvu nejdůležitější. Zamyslete se nad tím, jaký kód pro záznam informací použijete.
 - c) Máte možnost poslat i fotografie. Sepište fotografie, čeho/koho by dle vašeho názoru neměly chybět.
 - d) Můžete nahrát zvuky. Jaké vyberete? Co o nás říkají?
 - e) Komunikujeme i hudbou. Sepište seznam skladeb, který byste vyslali do vesmíru, výběr musíte umět odůvodnit.

A pozor! Poselství nemůže být jen za vás, je možné, že informace, které do vesmírného plavidla vložíte, budou za pár milionů let možná jediné, které o lidstvu zůstanou.
- 4) Žáci prezentují své výsledky, o jednotlivých nápadech diskutujeme.
- 5) Rozdáme žákům **pracovní list 2**, žáci pracují stále ve skupinkách.
- 6) Prezentujeme žákům a diskutujeme o výběru:

Vzkazy v národních jazycích:

https://www.youtube.com/watch?v=LkrT92qW_Yw&index=2&list=PLA5Z0m2JKyVJUgkMG08WP8KsAvLrjfkiP (ve 4. minutě je vzkaz v českém jazyce)

Fotografie a zvuky, které byly do vesmíru vyslány:

<https://www.youtube.com/watch?v=DpptlI291aI>

Diskutujeme nad výběrem fotografií i zvuků.

(alternativní nahrávka zvuků: <https://www.youtube.com/watch?v=s-6CvmmcG0w&list=PLA5Z0m2JKyVJUgkMG08WP8KsAvLrjfkiP&index=4>)

Komentujeme seznam skladeb:

https://www.youtube.com/watch?v=oLi5RtE_6M&index=5&list=PLA5Z0m2JKyVJUgkMG08WP8KsAvLrjfkiP (odkazy 6 až 31)

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

REFLEXE:

Probíhá během aktivity několikrát formou diskuse, závěrečná úkolem 6.

POZNÁMKA a ZDROJE:

Pro učitele:

- 1) Podklady pro rozluštění vzkazu mimozemským civilizacím:
<http://fyzmatik.pise.cz/677-poselstvi-lidstva-druhym-civilizacim.html>
- 2) http://www.aldebaran.cz/sondy/sondy/72_Pioneer_10_11.html
- 3) http://technet.idnes.cz/grun-lahve-se-vzkazem-v-oceanu-hvezd-d7m-/tec-vesmir.aspx?c=A070214_090726_tec-vesmir_vse
- 4) http://technet.idnes.cz/vzkazy-pro-mimozemstany-voyager-pioneer-f16-/tec-vesmir.aspx?c=A120905_163553_tec-vesmir_mla
- 5) Záběry z Voyageru: <https://www.youtube.com/watch?v=08q3NnIMUQU>
- 6) Zvuky vesmíru: <https://www.youtube.com/watch?v=DyOZEBIH18I>

Zpracovala:

Tereza Vodičková